

Praha, 2. června 2020

COFACE: Světový obchod čeká výrazný propad

Podle analýzy úvěrové pojišťovny COFACE poklesne ve třetím čtvrtletí roku 2020 světový obchod meziročně o 7 %. Důvodem je mimo jiné růst protekcionismu. Prudký nárůst nejistoty ve světovém obchodě má negativní dopad i na tak otevřenou ekonomiku, jako je ta česká. Proto COFACE očekává letos 6,2% propad HDP České republiky.

Globální recese půjde ruku v ruce s prudkým poklesem mezinárodního obchodu. Navíc v období krize má mezinárodní obchod tendenci klesat více než HDP. Rozsah této reakce je však obtížné měřit. Světová obchodní organizace (WTO) předpokládá pokles světového obchodu o 13 až 32 %. Tento odhad naznačuje, že všechny regiony utrpí dvouciferný pokles objemu svých obchodů. „Na základě našeho prognostického modelu očekáváme, že ve třetím čtvrtletí 2020 poklesne světový obchod meziročně o 7 %,“ řekl Ján Čarný, generální ředitel pojišťovny COFACE pro Českou republiku a Slovensko.

Pokles světového obchodu může být i výraznější, protože obvyklé modely nemusí nutně fungovat v době krize. V období negativních ekonomických podmínek je prudký nárůst nejistoty jedním z důvodů výrazného poklesu obchodu ve vztahu k HDP. A v současnosti je tento poměr historicky nejvýraznější.

Nejistota ve světovém obchodě dopadá i na **Českou republiku**. „Podle naší poslední prognózy se česká ekonomika v roce 2020 dostane do recese 6,2 %. Poté dojde v roce 2021 k oživení, kdy růst HDP bude pozitivní a dosáhne 4,8 %,“ řekl Ján Čarný, generální ředitel pojišťovny COFACE pro Českou republiku a Slovensko. „Vládní opatření nemohou totiž plně kompenzovat dopady propadu zahraniční poptávky – zejména po produktech automobilového průmyslu, tedy nejdůležitějšího sektoru české ekonomiky. Nadcházející recese německé ekonomiky tak bude mít pro Českou republiku vážné následky. Navíc cestovní ruch v ČR pravděpodobně utrpí velké ztráty. Omezení přeshraniční mobility je další negativní jev. S vyšší nezaměstnaností a slabším růstem mezd bude spotřebitelská poptávka dále snižována tím, že domácnosti budou preventivně více šetřit. To vše se projeví v propadu HDP České republiky,“ upřesňuje Ján Čarný.

Svět zasáhl nový protekcionismus

Pro světový obchod je dalším přitěžujícím faktorem růst protekcionismu. Od začátku globální pandemie se protekcionismus v obchodě promítal především do dodávek potravin a základních zdravotnických potřeb potřebných k potlačování dopadů pandemie. Podle Global Trade Alert, který poskytuje informace o státních intervencích, představovaly k 22. dubnu 2020 tato protekcionistická opatření až 56 % všech intervencí. Většina z nich se týkala zákazu vývozu roušek a jiných ochranných prostředků, respirátorů a chemikálií potřebných k výrobě různých léků.

V tomto období importéři usnadňují dovoz zdravotnických výrobků, zatímco exportéři jejich vývoz naopak ztěžují. V této souvislosti je zajímavý případ Číny: ačkoli vývoz léků pro lékařské účely klesl v únoru 2020 o 15 %, během karantény z důvodu opatření proti koronaviru dosáhla Čína dominantní podíl na světovém vývozu roušek (55,3 %). Spolupráce s Čínou tak byla nezbytná při zásobování světa. Čínská denní produkce vyskočila na 116 milionů roušek, což je 12-násobek množství, které vyrobila před pandemií.

Protekcionalismus sílí i v zemědělské výrobě a potravinářství

Krise také vedla ke zvýšení protekcionalismu v zemědělsko-potravinářském sektoru. Vlny panického nakupování vyvolaného obavou z přísných karanténních opatření se neomezily pouze na domácnosti: některé zranitelné země se rozhodly zásobovat obilím, aby zajistily kontinuitu vnitrostátních dodávek. Dnes největší vývozci obilí - v čele s Ruskem - omezují až třetinu celkových dodávek pšenice na trhu. V této fázi však vedly zákazy vývozu většinou k přesunu poptávky na evropské země (příkladem je Francie) než k nedostatku nabídky.

Rýže je vedle pšenice v této době další vyhledávanou komoditou. Indie, která je hlavním světovým exportérem rýže, již není schopna zajistit dodávky: protikaranténní opatření včetně lockdownu narušily domácí dodavatelské řetězce, snížila se dostupnost pracovní síly a ztížil se přístup do exportních přístavů. Ačkoli Thajsko, hlavní konkurent Indie, má dostatek zásob rýže, jeho vývozu zde zase brání přísná karanténní opatření přijatá v Kambodži, které tak připravují odvětví o tolik potřebné sezónní pracovníky. Jak upozorňuje Coface, v důsledku toho cena rýže dosáhla koncem března sedmiletého maxima.

Jedinou dobrou zprávou je, že hraniční kontroly během lockdownu měly jen omezený dopad na obchod. V současnosti se opatření v Evropě postupně uvolňují s cílem oživit odvětví cestovního ruchu a omezit nedostatek pracovních sil, zejména v zemědělském sektoru.

Přesun výroby nepomůže

Výzvy k relokaci jednotlivých výrobních etap z jedné země výroby představuje další riziko pro světový obchod. V první fázi koronavirové krize, která propukla v Číně, si společnosti na celém světě uvědomily, jak moc jsou jejich dodavatelské řetězce vystaveny rizikům změn v jedné zemi a snaží se tak zvyšovat odolnost těchto řetězců vůči obdobným šokům. Mohlo by se to uskutečnit dvěma způsoby: úplným přemístěním výroby na domácí trh nebo silnou globální strategií diverzifikace dodavatelů.

„V současné situaci úplné přemístění výrobních procesů na domácí nebo regionální úrovni jen zdůrazní problémy s rostoucími výrobními náklady a nedostatkem domácích zkušeností. I kdyby se tyto problémy podařilo vyřešit, jakékoli nové umístění výrobních procesů by stále záviselo na dodávkách surovin, které nelze přesunout,“ řekl Ján Čarný, generální ředitel pojišťovny COFACE pro Českou republiku a Slovensko.

Provázanost dodavatelských řetězců bude také vyžadovat diverzifikaci dodavatelů pomocí snížení závislosti na producentech z konkrétních zemí. Na první pohled se nyní možná jeví, že lze najít ve

P R E S S R E L E A S E

většiny sektorů alternativy k největšímu dodavateli - Číně. Hlavní výrobci subdodávek do průmyslu jsou však silně propojeni - závislost na Číně tak rychle nezmizí. A to i v případě, že se podaří diverzifikovat produkci subdodávek do dalších výrobních center. To znamená, že globální dodavatelské řetězce, mají do budoucna stále nezastupitelný význam.

Coface: for trade - Building business together

70 let zkušeností dělá ze společnosti Coface předního světového odborníka na pojištění pohledávek, řízení rizik a globální ekonomiku. Naším posláním je pomáhat firmám v jejich rozhodování o finančních rizicích spolupráce s obchodními partnery a asistovat jim se zabezpečením inkasa pohledávek. Jsme partnerem, který profesionálně hodnotí finanční rizika obchodní spolupráce a přispívá tak k rozvoji a ochraně obchodních vztahů našich klientů. Celosvětově podporuje skupina Coface 50 000 klientů. V roce 2019 zaměstnávala přibližně 4250 osob ve 100 zemích světa a její obrat dosáhl 1,5 miliardy EUR.

www.coface.com

COFACE SA. je kotována na burze Euronext Paris
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

Kontakt pro média:
Milan Kříž, Benes Consulting Group s.r.o., +420 602 266 316
milan.kriz@benesgroup.cz